

Hírlevél

A Veszprémi Rendőrkapitányság Bűnmegelőzési Melléklete – 2023 2. szám

TARTALOM

- HASZNÁLTCIKK VÁSÁRLÁS ONLINE PIACTÉREN
- ÚJ TERMÉKEK BESZERZÉSE WEBÁRUHÁZBÓL

Idei első hírlevelünkben utaltunk rá, hogy ebben az évben elsősorban az online csalások különféle módszereit és módszercsoportjait járjuk körül. Ezek bemutatását a tömegesen alkalmazott primitívebb módszerekkel kezdjük, melyek keretében az elkövetők „csapdát állítanak” az internethasználóknak. Amennyiben a potenciális áldozat ebbe „belesétál”, akkor megtörténik a bűncselekmény, ha nem mutat érdeklődést, vagy felismeri a veszélyt, akkor az elmarad.

A világháló nélkül ma már nehéz lenne elképzelni az életünket, számos „áldását” élvezzük mindennapjainkban, pozitív szerepe megkérdőjelezhetetlen. Sűrű szövedékébe azonban „fekete szálak” is vegyülnek. Számos online bűnöző „szötte” ezeket annak érdekében, hogy a gyanútlan internethasználó „beléjük gabalyodjon”.

Használtcikk vásárlás online piactéren

A „fekete szálakba” legnagyobb eséllyel használt vagy új termékek vásárlása esetén „akadhatunk bele”. Bár az online piactereken döntő többségében becsületes emberek kötnek üzletet kölcsönös megalégedésre közöttük azonban a csalók is megjelennek.

A szituáció hasonló, mint a strandi lopások esetében. Egy kánikulai szombaton a népszerű balatoni strandra ellátogat 8.000 fő, akiknek zöme a leterített törölközője alá rejti értékeit, amíg csobbanni megy a tóba. 7.997 fő a nap végén élményekkel gazdagodva, elégedetten megy haza és megerősödik abban a meggyőződésében, hogy a törölköző hatásos vagyonvédelmi eszköz. Három fő tesz aznap feljelentést az illetékes rendőrkapitányságon, mert a vízből visszatérve nem találták értékeiket ott, ahol hagyták. Történetük azonban csak a rendőrség előtt válik ismertté, a többi strandoló erről nem szerez tudomást.

Az online piactereken használt cikket eladásra meghirdető személyek között, ha csak elenyésző arányban is, de megtalálhatók a csalók. Látszólag rendelkeznek valamilyen termékkel, melynek fotóját az internetről töltik le, majd hirdetésükhöz csatolják illusztrációként. Mivel nem a tényleges eladás a céljuk, így árban nagyon vonzó engedményeket tehetnek, ami a meghirdetés után hamar felkelti az érdeklődést. Az egymással versengő vevők a jó üzletről való lemaradás elkerülése érdekében felvállalhatják azt a kockázatos megoldást is, hogy előre utalják az eladónak a vételárat. A vásárló tehát fizet, a csaló viszont nem adja postára az adásvétel nemlétező tárgyát.

Jó megoldásnak tűnhet – elsőre – az utánvétellel történő fizetés. A vevő csak az áru kézbesítésekor egyenlíti ki a vételárat. Mindez akkor jelenthet garanciát, ha a csomagban valóban az van, amiben a két fél megállapodott. Volt azonban már ilyen küldeményben presztízmárkás telefon helyett működésképtelen telefontöltő, vagy benzinmotoros fűrész helyett róka farkú kézfűrész, melynek fűrészlapjára alkoholos filccel ráírta a csaló a hirdetésében szereplő gép népszerű gyártójának nevét. Az utánvét tehát nem garancia a csalások megelőzésére, de az előre utalással szemben esélyt ad a kicsalt pénz visszaszerzésére, feltéve ha a csomag átvételét követően a sértett haladéktalanul feljelentést tesz és ennek birtokában eljár a kézbesítő cégnél annak érdekében, hogy az általa kifizetett pénz ne jusson el az eladóhoz.

A legbiztonságosabb megoldás a személyes átvétel, főleg ha a megvásárolni kívánt termék értékesebb. Műszaki cikk esetében célszerű azt ki is próbálni, hogy egyáltalán működik-e. Ez esetben viszont nem mellékes, hogy az eladó hol lakik. Lehet, hogy az ország másik feléből vagy külföldről érkező ajánlatról a biztonság érdekében le kell mondani. Éppen az utóbbi időben szembesülünk azzal, hogy külföldről – sőt más kontinensről – is figyelemmel kísérik a csalók a magyarországi piactereket és jelennek meg azokon vevői és eladói szerepkörben is. Amennyiben a csaló vevőként jelentkezik, akkor a kárérték meghaladhatja az adásvétel tárgyának értékét. Ez azonban már egy másik módszer, amelyet egy későbbi hírlevelünkben fogunk elemezni. Nagyon hasznos, ha a partnert úgy az online piacon, mint általában az interneten leellenőrizzük. Ha másokat korábban már megkárosított, akkor ezeknek az eseteknek jó eséllyel a nyomára bukkanhatunk. Sajnos gyakori, hogy a sértett ezt az információgyűjtést már csak az után végzi el, hogy becsapták.

Új termékek beszerzése webáruházból

Nem csak a használatcikk vásárlás zajlik a világhálón, hanem az új termékek is. A legkülönbözőbb árucikkek szerezhetők be a webáruházak, webshopok kínálatából anélkül, hogy a vásárlónak fel kellene állnia a kanapéjáról. E népszerű formája a kereskedelemnek is hordoz magában veszélyeket. Ezek egy része a fogyasztóvédelem szakterületére tartozik, más része pedig a rendőrségre.

Nem minden az, aminek látszik. Tömegével állítanak elő külföldi csalók olyan honlapokat, melyek látszólag egy webáruházhoz tartoznak, azonban sem vállalkozás, sem árukészlet nem áll mögöttük. A webáruház látszólagos kínálatát olyan fotókkal illusztrálják, amelyeket valós webáruházak fotóiból töltöttek le. A cél az, hogy a rábukkanó internetfelhasználót vásárlásra ösztönözzék, majd bankkártyás fizetésre vegyék rá, melynek során bankkártya adatait beírja a hamis honlap erre kialakított rovataiba. Ezek után a termék nem érkezik meg, vagy nem azt és nem olyan értékben postázzák, ahogy azt a vásárló elképzelte. A lényeg a bankkártya adatok megszerzése, amelyek birtokában a bűnözők csalásokat kezdeményezhetnek vagy jó pénzért eladják az adatokat azoknak, akiknek ebben nagyobb jártasságuk van.

Elsősorban a ruházati és sport termékekkel összefüggésben találkozhatunk a hamis webáruházakkal. A módszer elterjedtségét mi sem bizonyítja jobban, mint hogy e hírlevél készítése idején az egyik legnépszerűbb márka nevét beírva a Google keresőbe az első csaló honlap már a 16. helyen megjelenik. A cég legnagyobb versenytársa esetében az első hamis webáruház pedig a 13. pozíciót foglalja el. Aki viszont ezek közül akár csak egyet is felismert és alaposan áttanulmányozott, az jó eséllyel már valamennyi csaló honlapot fel fogja ismerni.

Mik azok a jellegzetességek, amelyek alapján a vásárlóban a kétségek felmerülhetnek? Az első már a domain név, melynek előtagja maga a márkanév, amihez leggyakrabban a -hungary, -budapest, -outlet, -akcio, -webshop utótagot illesztik, de ha cipőről van szó, akkor az utótag lehet akár a cipo szó is. Egy biztos, hogy az előtag a márkanévet tartalmazni fogja. Az is megfigyelhető, hogy a hamis webáruházak általában „vegytisztán” egyetlen márka termékeit „forgalmazzák”, pontosabban keltik ennek látszatát, szemben az igazi sportáruházakkal, melyek brandek tucatjait tartják a kínálatukban.

Abban mindegyik honlap megegyezik, hogy az URL-jeik https-sel kezdődnek, amit általában a biztonsággal azonosítunk. A kis lakatra rákattintva mindegyiknél megnyílnak az érvényes tanúsítványok. Ezzel azonban véget is érnek azok a jellemzők, amelyek alapján bizalmat szavazhatnánk a szóban forgó webáruházaknak.

A honlapok kezdőlapján lévő fotók eredetét kutatva találunk olyat, amit a márka valós honlapjáról másoltak, és olyanokat is, melyek számos idegen nyelvű, de vélhetőleg hasonló, megtévesztési céllal létrehozott honlapon is megtalálhatók. Ez utóbbiakat általános igénytelenség jellemzi, ami a honlap felépítésére is igaz.

Futócipő Férfi Fagyszürke/Fényes Körömvirág | Hungary-408295

~~37.196 Ft~~ 21.682 Ft

★★★★★

Típus: Hungary-408295

Szín : Fagyszürke/Fényes körömvirág

EU SIZE					
38	38 2/3	39 1/3	40	40 2/3	41 1/3
42	42 2/3	43 1/3	44	44 2/3	45 1/3
46	46 2/3	47 1/3			

1 ▼ **Megveszem**

Ez akár annak elhagyására is ösztönözhetné a látogatót, feltéve, ha nem ragad meg a szeme a termékek nagyon vonzó árain és válik emiatt csőlátóvá. Ezek ugyanis más kereskedők árainál 40-50%-kal is kedvezőbbek. Nem csak egy-két termék esetében, hanem valamennyiében. Ez már önmagában is nagyon életszerűtlen, hiszen ilyen árak mellett a cég nem lehetne nyereséges.

További gyanús körülmény, ha lábbeliket, ruhákat a teljes méretskálán kínálja a webáruház. Ez egy aktívan működő vállalkozás esetén – ahol folyamatosan változik az árukészlet – meglehetősen valószínűtlen. A 40-50%-os árengedmények is akkor jellemzőek, ha egy termék már csak alig néhány méretben van raktáron esetleg a színválaszték is erősen beszűkült. Ilyenkor lehet cél az egy-két még benntartott méret vagy szín akcióztatása.

A formai elemeket vizsgálva szembeszökő, hogy a szóban forgó honlapok szövege nem felel meg a magyar helyesírás szabályainak, mivel a mondatokon belül minden egyes szó nagybetűvel kezdődik. Számos helyen tettenérhető a fordítóprogramok szerepe is, amikor pl. olyan színt írnak, mint pl. fagyszürke, gőzkék, fényes körömvirág, amit a magyar nem használ.

Fontos, hogy egy ismeretlen webáruház honlapjának tanulmányozása során ne csak a megvásárolt árucikk tulajdonságaira és árára koncentráljunk, hanem szerezzünk minél több benyomást a „forgalmazó cégről” is. A vásárlói bizalom elnyeréséhez elengedhetetlen egy fizikailag is létező telephely, jó esetben vezetékes telefon elérhetőséggel. Ilyet a csaló honlapok egyike sem tartalmaz. Nem található ÁSZF és adatkezelési tájékoztató sem.

A „Kapcsolat – Vevőszolgálat” menüpontra kattintva mindössze egy űrlap ugrik fel, mely csak arra ad lehetőséget, hogy magunkról osszunk meg adatokat, míg a „kereskedőt” továbbra is teljes homályban tartja.

Kapcsolatfelvétel

* Kötelező

Teljes név: *

E-mail cím: *

Üzenet tartalma: *

Küldés

A „Szállítás És Garancia” menüpontra kattintva csak a legáltalánosabb információk jelennek meg, mint hogy a termék házhozszállítással érkezik, azt azonban már nem részletezi a „cég”, hogy melyik csomagküldő szolgálattal szerződött, hogyan lesz követhető nyomon a csomag útja stb. Ezek pedig alapvetően elvárhatók egy komoly webáruházról.

Ezek után nyilván nem meglepő, hogy csak egyetlen fizetési módot biztosítanak a vásárló számára, és ez a bankkártya. Amennyiben az ügyfél végrehajtja a felkínált tranzakciót, úgy a jól előkészített adathalászat már be is fejeződött a sérelmére. A kártyaadatok ugyanis közvetlenül a csalókhoz kerülnek, míg egy tisztességes kereskedő esetében nem, hanem csak a vele szerződött pénzügyintézet lesz az, aki a bankkártyás fizetéshez szükséges adatokat fogadja.

A leírtakból az következik, hogy mind a használtcikk, mind pedig új termékek online vásárlása veszélyes lehet. A kockázatok azonban a tények ismeretében, egészséges gyanakvással és kellő körültekintéssel minimalizálhatók.

Kiberpajzs

KiberPajzs néven közös oktatási és kommunikációs együttműködésről döntött a **Magyar Nemzeti Bank, a Magyar Bankszövetség, a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság, az Nemzetbiztonsági Szakszolgálat-Nemzeti Kibervédelmi Intézet, illetve az ORFK**. A digitális pénzügyi bűnözők ma elsősorban a fogyasztók érzelmi manipulálásával, illetve megtévesztésével támadnak. Így a KiberPajzs szervezői a lakossági ügyfelek pénzügyi tudatosságának erősítése, a kiberkockázatok minél hatékonyabb kezelése érdekében fognak össze.

Az együttműködés honlapja a **kiberpajzs.hu**, melyen már jelenleg is számos csalás módszerének leírása megtalálható, melyek segítik a weblap látogatóját abban, hogy idejekorán felismerje, ha sérelmére bűncselekményt kísérelnek meg elkövetni. Ezen bűncselekmények felderítése, sértettjeik kártalanítása még bizonytalan, az egyedül hatékony megoldásnak a megelőzés tűnik. A támadások elhárítására pedig csak azok képesek, akik kellőképpen felkészültek a témában.

A Veszprém vármegyei rendőrség elnevezésű Facebook oldalon a Veszprém Vármegyei Rendőrfőkapitányság sajtószolgálatja rendszeresen megosztja az aktuális híreket, közleményeket. Ezek között az online csalások is szerepelnek, továbbá az azok megelőzését segítő információk.

Információkéréssel forduljon hozzánk bizalommal!

Veszprémi Rendőrkapitányság
8200 Veszprém, Bajcsy-Zsilinszky utca 2.
Tel: 06-88/428-022
E-mail: rauszi@veszprem.police.hu

A kiadásért felel: Rausz István r. ezredes rendőrkapitány

Tájékoztatjuk, hogy a Rendőrségi Adatvédelmi Nyilvántartás szerinti adatvédelmi tájékoztató a következő linkről letölthető:

<http://www.police.hu/hu/a-rendorsegrol/adatvedelem/altalanos-informaciok>

Tájékoztatjuk továbbá, hogy amennyiben a jövőben nem kívánja hírlevelünket megkapni, a Veszprémi Rendőrkapitányság rauszi@veszprem.police.hu e-mail címre küldött üzenetével kérheti e-mail címe törlését.